

woensdag 26 maart 2008

Euthanasiewet ruimer?

Euthanasie in tien vragen

Aansluitend bij dit artikel

- [Senaat mag praten over euthanasie](#)
- [Verwacht niet alles van een wet](#)
- [Resolutie en wetsvoorstellen](#)
- ['Derde mag niet beslissen'](#)
- ['Niet zo dringend'](#)
- ['Geen politieke spelletjes'](#)
- ['Deze wet gaat nu al te ver'](#)
- ['Erg voor kinderen'](#)
- ['Vlugger gezegd dan gedaan'](#)
- ['Nog geen partijstandpunt'](#)
- ['Totaalvisie levenseinde'](#)
- ['Niet verruimen naar kinderen'](#)

Dossier

- [Euthanasie](#)

Open VLD wil de euthanasiewet uitbreiden naar kinderen, dementerenden en mensen buiten bewustzijn. Er bestaat een zekere bereidheid in de maatschappij en in de politiek om daarover na te denken. Maar ook terughoudendheid. En maar weinigen weten wat nu al kan. Daarom: heteuthanasiedossier in tien vragen en antwoorden, en de stellingen van de partijen.

1. Wat is euthanasie? Euthanasie is 'het opzettelijk levensbeëindigend handelen door een ander dan de betrokkene'. Die ander moet altijd een arts zijn.

2. Wanneer is euthanasie wettelijk toegelaten? De patiënt moet meerderjarig zijn, handelingsbekwaam en zijn verzoek vrijwillig én herhaaldelijk hebben geuit om te voorkomen dat het geen impulsieve reactie is. De patiënt moet zijn verzoek schriftelijk opstellen, ook al is dat op een bierviltje. Zijn medische toestand moet uitzichtloos zijn, zonder dat hij terminaal hoeft te zijn, en hij moet fysiek of psychisch ondraaglijk lijden. Wanneer de patiënt terminaal is, moet de behandelende arts een tweede arts voor advies raadplegen. Wanneer een patiënt nog niet terminaal is, zoals Hugo Claus, moet hij ook een derde arts raadplegen. Die moet een psychiater of een specialist in de aandoening van de patiënt zijn.

3. Wat is 'ondraaglijk fysiek of psychisch lijden'? De patiënt bepaalt zelf wat hij ondraaglijk lijden vindt, niet de arts. De patiënt moet zijn arts wel kunnen overtuigen van zijn ondraaglijk lijden.

4. Is het stopzetten van een behandeling ook euthanasie? Het stopzetten van een

uitzichtloze behandeling - bijvoorbeeld kunstmatige beademing - waardoor de patiënt enkele dagen later overlijdt, is geen euthanasie. Elke patiënt heeft volgens de wet over de patiëntenrechten het recht om een behandeling te weigeren. Palliatieve sedatie - het kunstmatig in coma brengen van een patiënt met onbehandelbare klachten - is ook geen euthanasie, omdat dit wordt gezien als een pijnbehandeling.

5. Valt hulp bij zelfdoding ook onder de euthanasiewet? Wanneer de arts de volle verantwoordelijkheid blijft houden door een dodelijk drankje aan de patient te geven en erbij te blijven wanneer deze het drankje inneemt, gaat het om euthanasie en moet aan alle voorwaarden van de wet worden voldaan. Als de arts een drankje aan de patiënt geeft, die vervolgens vertrekt en elders een eind aan zijn leven maakt, gaat het om hulp bij zelfdoding. Dat is althans de interpretatie van de Commissie Euthanasie. In de euthanasiewet staat hierover niets. Wettelijk is hulp bij zelfdoding niet geregeld. Juristen zijn het er niet over eens of hulp bij zelfdoding strafbaar is.

6. Kan een dementerende euthanasie vragen? Wie Alzheimer of een andere dementieziekte heeft, kan alleen om euthanasie vragen wanneer hij nog handelingsbekwaam is, dat wil zeggen: wanneer hij nog voldoende helder bij geest is. Wanneer dementie al te ver gevorderd is, is de patiënt niet meer in staat om euthanasie te vragen. Volgens de huidige euthanasiewet kan men niet van tevoren via een wilsbeschikking laten vastleggen dat men niet verder wenst te leven wanneer men zwaar dement is.

7. Kan een comapatiënt euthanasie krijgen? Ja, wanneer hij van tevoren in een wilsverklaring heeft vastgelegd dat hij niet langer wenst te leven als hij in een staat van 'onomkeerbare bewusteloosheid' verkeert.

8. Kan een arts zelf euthanasie voorstellen? Nee. Het moet altijd om een vrijwillig verzoek van de patiënt zelf gaan. In de wet over de patiëntenrechten staat dat de arts alle resterende therapieën moet bespreken. De vraag is of euthanasie als een ultieme therapie kan worden beschouwd. Onder de artsen bestaat er alleszins onenigheid over. Sommigen maken euthanasie zelf liever niet bespreekbaar omdat ze de patiënt niet willen beïnvloeden. Anderen willen de patiënt tijdig inlichten om te vermijden dat deze in een later stadium niet meer de mogelijkheid heeft om euthanasie te vragen.

9. Wat kan je doen als een arts euthanasie weigert? De arts die euthanasie weigert, moet de redenen van zijn weigering uitleggen. Hij heeft de deontologische plicht om de continuïteit van de zorg van de patiënt te verzekeren, dat wil zeggen: met de patiënt bespreken welke andere arts wel bereid zou zijn om euthanasie toe te passen. Wettelijk is hij daartoe nog niet verplicht. In de praktijk verloopt de doorverwijzing daarom nog niet altijd even vlekkeloos. Vooral in katholieke ziekenhuizen zou euthanasie nog al te vaak worden geweigerd zonder doorverwijzing.

10. Kan de familie euthanasie tegenhouden? Neen. In de wet staat zelfs dat de patiënt het recht heeft om de arts te verbieden zijn familie in te lichten. De arts moet de beslissing wel

met het verplegend team bespreken. In de praktijk probeert de arts zijn patiënt wel te overhalen om zijn beslissing met de familie te bespreken - om een onverwerkt rouwproces te vermijden.